

DRAUGAS

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
Phone: McKinley 4114. Establ. 1909

One Year \$3.00
Six Months \$1.50
Three Months \$0.75
Thursday's Edition \$0.25

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION

ANTROJI LAIDA

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, KOVAS. (MARCH) 3 D., 1919 M.

ESTABLISHED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1910, AT CHICAGO, ILLINOIS, UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAL-VOL. IV. No. 52

Lietuviai pliekia bolševikus

Visoj Bavarijoj bolševikai paskelbė karės stovį

Madridą valdo militarinė valdžia

BOLŠEVIKAI PRASOSI SUSIMYLĖJIMO.

Bet lietuviai neatkreipia į tą dūmą.

STOCKHOLMAS, kovo 2. — Lietuvių kariuomenė Lietuvoje be atlaidos pliekia bolševikus kaili ir varosi pirmyn ant savo sostinės Vilniaus.

Tokios žinios čionai gauta iš Kauno.

Lietuvių kariuomenė nuo bolševikų paėmė šiaulius, Seiduvą, Vievis ir Varėną.

Lietuvių vienos kolūmos priešakinės sargybos jau pasiekė Trakus, apie 13 mylių (angliskų) rytuose nuo Vilniaus.

Bolševikai, pamatę savo pralaimėjimus ir visą pragaištį, kreipėsi į lietuvius su prašymu pertraukti veikimą ir stoti tarybosna.

Bet lietuviai atmetė tą niekšiską bolševikų sumanymą. Ir visomis pusėmis pažangiūjoja. Bolševikai visur panėsia dideliuos nuostolius. Dažniausia pabėga iš mūsų lauko didžiausioj betvarkej.

KARĖS STOVIS MADRIDE.

Ispanija stovi kaip ant ugnies kalnio.

MADRIDAS, kovo 2 — Čionai paskelbta karės stovis. Kariuomenė patuliuoja gatvėmis. Riasūs tuojaus numalšinamos. Dalis teatrų uždaryta.

Tai pasėkmės didelių riaušių mieste, sukeltų prieš maišto pardavėjų išnaudotojus. Vyriausybė paėmė savo rankosna visas duonkepyles.

KAZOKAI PAĖMĖ SARATOVĄ.

STOCKHOLMAS, kovo 2. — Kazokai, kuriems vadovauja gen. Krasnov, paėmė miestą Saratovą ties upe Volga.

— Londonas, kovo 1. — Prancūzų kariuomenė apėmė Mannheimo angštumas, kurias aną dieną buvo užėmusi.

KARĖS STOVIS BAVARIJOJE.

Berlyne rengiamas bolševikų sukilimas.

PARYŽIUS, kovo 2. — Vokiečiai bolševikai Bavarijoje jau tiek įsigalėjo, kad paskelbė karės stovį visoj Bavarijoj.

Tokia žinia laikraščini Martin praneša iš Zūricho.

Tuo tarpu Berlyne bolševikai rengia naują sukilimą. Tas sukilimas įvyks kovo 5 dieną.

Šalies valdžiai išnetytų pavyko patirti tas bolševikų pasirykimas. Ar tik nebus jis pasiskutinis.

STREIKAI PLATINASI VOKIETIJOJE.

Ima streikuoti ir buržujai.

Berlynas, kovo 3. — Visoj centralinėj Vokietijoj paskelbta generaliai politikiniai streikai. Streikai paliečia Saksoniją, Turingiją ir Anhaltą. 23-se Turingijos miestuose darbininkai pametė darbus. Bet streikai nepaliečia ligoninių, vandens įvadų ir maisto gaminių ir pristatinėjimo.

Valdžios kariuomenė Ruhr apskrityj užėmė miestą Hamborn. Tai įvyko po smarkaus mušio su bolševikais. Dangelis bolševikų užmūsta ir 116 suimta.

Leipzige taip pat paskelbta streikas. Tasi miestai šandie neturi šviesos, kuro, maizai maisto. Neturi jokios komunikacijos.

Karaliaučiuje ir visoj rytinėj Prūsijoj padidėjo bolševikų veikimas. Tenai yra daugelis rusų bolševikų.

Merseburge susireikavo buržujai. Jie savo streiku mėgina kiek nors susiaurinti bolševikų darbininkų siuntimą.

PREZIDENTAS PASIRENĖS IŠKELIAUTI.

Washington, kovo 1. — Jan viskas paruošta Baituose Rumose sekančiam prezidento Wilsono kelionei į Europą. Iškelians kovo 5 d. iš New Yorko.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

MILŽINIŠKAS BOLŠEVIKŲ VEIKIMAS VOKIETIJOJE.

Sakoma, Scheidemann rezingavęs.

Copenhagen, kovo 3. — Brunswicke paskelbta sovietų respublika, anot depešos iš Berlyno praeitą penktadienį.

Visoj centralinėj Vokietijoj pakilo milžiniškas bolševikų veikimas. Spandau dirbtuvų darbininkai nusprendė paskelbti generalį streiką kovo 5 d. Tas streikas atkreiptas prieš dabartinę valdžią ir simpatizuojąs su visais bolševikų veikimais.

Spandau (Berlyno priemiestis) darbininkai reikalauja Vokietijoje įvesti bolševikiską tvarką. Tuo tikslu šaukiami susirinkimai net protestantų maldnamiams.

Organizuojami liuosnoriai.

Iš Frankforto pranešama, jog ant Halle eina iš trijų šonų valdžios kariuomenės. Halle yra Saksonijoje. Per ten eina svarbiausias geležinkelis iš Berlyno į Weimar.

Tuo tarpu Halle pakilo streikas ir sulaukta traukiniai, nes vietomis išardyta geležinkelio bėgiai.

Leipzigo - Drezdeno geležinkelis apimtas streiko. Priešais Drezdeną sutraukiamas skaitlinga kariuomenė.

Valdžia organizuoja armiją iš liuosnorių. Armijon įstoją jau apie 130,000 vyrų.

Bolševikai apklė ir rytinėj Silezijoje. Valdžios kariuomenė inėjo Dusseldorfan. Darbo ministeris Bauer konferavo su streikininkų vadais Saksonijoje.

Pačiam Berlyne bolševikai žada paskelbti streiką.

Scheidemann pasitraukęs.

Iš Weimar čia praneša, jog naujas kancleris Scheidemann pasitraukęs iš užimamos vietos.

Iš Berlyno dar praneša, jog sulig valdžios įsakymo te-

EXTRA!

TĖMYKITE VISI!

Sekantiam "Draugo" numerį bus daug labai indomų žinių iš mūsų Tėvynės Lietuvos.

Nepamirškite nusipirkti antradienio "Draugo" numerio.

KARĖJE UŽMUSTA 7,354,000 VYRŲ.

Tik viena Rusija netekusi 1,700,000.

Washington, kovo 3. — Visi karės metu kariaujančios šalys karės laukuose prarado išviso 7,354,000 kareivių. Taip aną dieną pranešė čia gen. March. Tan skaitliu inėina tiktai žuvusieji mūsų metu ir mirusieji nuo žaidų.

Tuos apskaitymus pagaminėno amerikoniškas generalis Štabas. Su nuostoliais pirmųjų vietą užima Rusija. Pasakutini — Sov. Valstijos.

Štai kiek katra šalis prarado savo kareivių:

Rusija	1,700,000
Vokietija	1,600,000
Austrija-Ungarija	800,000
Prancūzija	1,385,000
Anglija	706,700
Italija	460,000
Turkija	250,000
Belgija	102,000
Bulgarija	100,000
Rumunija	100,000
Serbija ir Černogorija	100,000
Sov. Valstijos	50,000

mai kareiviai eina per namus ir ieško ginklų.

Berlyne apsisitojo sugrįžęs iš užsienio gen. Ludendorff. Jisai apsiima tarnauti valdžiai. Apsima visus savo gabumus pavertoti prieš bolševikus.

POCH PADAVĖ MILITARINĖS TAIKOS SĄLYGAS.

Vokietijai bus palikta tik 200,000 kareivių.

Paryžius, kovo 3. — Aną dieną talminkų taikos tarybai maršalas Poeh padavė militarines sąlygas, sulig kurių turėtų but padaryta taika su Vokietija.

Kaip šiandie taikos taryba aptars tas sąlygas.

Sulig anų busimose karės tūpė, but panaikintas visoks veikimas su nardančiomis laivėmis, nes ne tik Vokietijai, bet visoms šalims bus uždrausta gaminti tas laives.

Toliaus turės but nuginkluotos svarbiausios Vokietijos jūrinės tvirtovės.

Vokietijai nebus galima palaikyti dangian, kaip tik 200,000 kariuomenės. Karės medžiagos ir lakstyvų gaminiams Vokietijoje bus susiaurintas ligi minimumo.

AIRIAI LAIMEJO S. V. KONGRESE.

Washington, kovo 3. — Šios šalies airiai senai reikalavo, kad Airijos nepriklausomybės klausimas būtų aptartas šio šalies kongrese. Dabar jų reikalavimas bus išpildytas.

Pagaliaus airių komitetas pas save priims ir prezidentas Wilsonas prieš išvažiuosiant Europon.

NUŽUDĖ SAVO MOTERĮ.

Albert Lea, Minn., kovo 3. — Bent Benson vakar su plaktuku nužudė savo moterį, pasakui norėjo dar nužudyti savo jauną sunų. Bet ji nuo to pikto darbo sulaukė jo nužudytos moters brolio.

Benson sakė, jog jis bijo, kad kuomet jis mirsiantis, tai jo moteris paskui su kitu galinti apsigyventi.

Todel jis ją ir nužudė. Uždarytas kalėjuman. Manoma, jis bus pamišęs.

Kaip bolševikai "išlygina" inteligentiją

Rusijai yra reikalinga svetima kariuomenė.

Washington, kovo 2. — Neseniai iš Rusijos sugrįžo Roger E. Simmons iš Oshkosh, Wis. Jį Rusijon buvo pasiuntęs federalis Prekybos Biuras. Andai jis buvo pašauktas prieš senato komitetą, kurs tyrinėja bolševikizmo klausimą kaip Rusijoj, taip Amerikoj. Pakviestas jis aiškiau nušviesti rusus bolševikus ir jų darbus.

Simmons liudijimais patvirtina abelnąjį daleidimą, jog vokiečiai yra atsakomi už pakilimą bolševikizmo Rusijoje.

Simmons apskė baisius daiktus apie bolševikų darbus. Šiandie Rusijoje siaučia anarchija, kurią uoliai palaiko bolševikai. Bolševikai paskelbė daugelį pagamintų savo "įstatymų". Ypač svarbu patirti jų parodymą apie jaunų moterų "sulyginimą". Vidurinio luomo moteris ir jaunais merginas bolševikai priverčia dirbti sunkiausius darbus laukuose ir gatvėse.

Raudonoji gvardija, tai būsiančių žmogžudžių ir visokių kriminalistų gaujos. Tos gaujos žudo kiekvieną žmogų, katras nesutinka su Lenino arba Trockio skelbiamais socialistiškais principais.

Inteligentija naikinama.

"Bolševikų sistemoje yra vienas ruožas," pasakojo Simmons, "apie kurį ligšiol nebuvo prisiminta. Tai bolševikų singalvotas "inteligentijos išlyginimas." Bolševikų veikimo tuo žvilgsniu pasekmės tiesiog pasibaisėtinos.

Tie visi žmonės, apie kuriuos bolševikai mano, jog jie turi daugiau inteligentijos, negu to reikalauja Lenino ir Trockio reikalai, tuojaus sunimami, sukenčiami į kalėjimus ir tenai žudomi.

Tai gi bolševikai atima jiems gyvastį vientik todėl, kad jie turi daugiau mokslo, kas bolševikams yra priešiniga.

Suvalstybinimas moterų.

Simmons paskaitė du bolševikų parodymą. Vienas parodymas paskelbtas kovo 15 d., 1918 m. Saratove anarenistų sovieto. Tas sovietas yra p. 4-gulmingas nuo Lenino ir Trockio. Kitas parodymas paskelbtas vėliaus mieste Vladimire.

Piamam parodyme sakoma, jog visos moterys tarpe 17 ir 32 metų amžiaus yra valstybės nuosavybė. Tos moterys bjauriais ir nedorais žodžiais pamokinamos, kaip jos turi elgties su vyrais.

Kitam parodyme įsakoma, jog kiekviena mergina, sulaukusi 18 metų, privalo užsiregistruoti laisvosios meilės biure, kokį įsteigęs bolševikiškas sovietas.

Simmons papasakojo, kaip nužudyta trys rusai jurininkai mieste Nižni-Novgorod. Tie jurininkai nuėjo bolševikų komisaro biurą ir užprotestavo,

kodėl jurininkams sumažinta duonos porcijos.

Komisaras pašaukė sargybą ir tarė: "Paimkite tuos žmones ir užkaskite žemėn dvidešimčiai minučių!" Įsakymas tuojaus buvo išpildytas.

Svetimšaliai apiplėšiami.

Toliaus liudininkas pasakojo, kaip jis pats kartą iš bankos Maskvoje buvo išsiėmęs 14,000 rublių ir kaip tuos visus pinigus nuo jo atėmė raudonosios gvardijos kareiviai.

Taippat ir kiti svetimšaliai jam skundėsi, jog bolševikų kareiviai juos dažnai sulauko ir iškrato kišenių.

Simmons labai stebėjosi, jog kairurie reikalauja atsukti amerikonišką kariuomenę iš siaurinės Rusijos. Jis sakė, kad iš kur tik amerikonių pasitraukdavo, tenai tuojaus susipludavo bolševikai ir skersdavo gyventojus.

Tai vokiečių darbas.

Simmons prirodymai ir faktai aiškiai liudija, jog už bolševikizmo atsiradimą Rusijoje yra atsakomi vokiečiai. Vokiečiai yra kalti taip pat ir už bolševikų išgyvenimą.

Tuojaus prieš carato žlugimą Vokietijos kancleris pasiuntė Šveicarijon vieną žmogų, kuriam liepta buvo ištirti, katra ten rusų socialistų mokykla yra radikališkiausia. Tos mokyklos vadui liepta pasiulyti penkis milijonus markių, jei jis sutiktų savo mokinius pasiųsti Rusijon su tikslu platinti radikalizmą.

Tasai kanclerio pasiūstas žmogus yra rusas. Simmons turi nuo jo liudijimą apie tą faktą.

Žmogus atliko pasiuntintystę. Kancleriui pranešė, jog Lenino mokykla yra radikališkiausia. Tik patarė nesiųsti Rusijon paties Lenino. Nes jis su savo propaganda pragaišintų Rusiją.

Bet kogi vokiečiai daugiau norėjo, jei ne Rusijos pragaištės?

Kiek palaukus Leninas kaito koks didžiūnas iš Šveicarijos per Vokietiją iškeliavę Rusijon.

Simmons turi prirodymų kad vokiečiai bolševikų raudonosios gvardijos kareiviams davinėję geležinius kryžius ir kitokias vokiškas dekoracijas už "narsumą" ir "nolumą" anarchijos platinime ir palikyme.

Morris & Co. įstaigose, stockyarduose, praeitą naktį siautė didelis gaisras, paklėsus vienam mėsos sandėlyj. Vienas žmogus žuvo. Padaryta apie \$500,000 nuostolių.

KOVO 3, 1919 M.

Chicago. — Šiandie apsiūnaukė ir šilėian; rytoj nepasitovus oras.

Vakar augščiausia temperatūra buvo 34 laipsniai.

1. Vienas Rusijos sodžius, bolševikų sunaikintas; 2. Berlyno gatvėse pardavinėjami revoliucijiniai paveikslai ir užkėliai; 3. Transportas Mauretania su amerikoniškais kareiviais.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

TERMS OF SUBSCRIPTION

One Year \$3.00
Six Months \$2.00
Three Months \$1.00
At NEWS-STANDS as a COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdien išskyrus nedėdienius.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams \$3.00
Pusei Metų \$2.00Prenumerata mokama išskaita. Lai-
kas skaitomas nuo užrašymo dienos ne
nuo Naujų Metų. Norint permainyti
adresą, visada reikia prisiųsti ir seną
adresą. Pinigai geriausia siųsti išper-
kant krasoje ar ekspresu "Money Order"
arba įdedant pinigų į registruotą
laišką.**"DRAUGAS" PUBLISHING CO.**

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Telefonas McKinley 6114

**Lietuvių Dienos
Pinigai.**

Liberalų-tautininkų laikra-
ščiai paskelbė, kad galų gale
Raudonasis Kryžius apsiėmė
išduoti p. Lopato tuos pinig-
us, kuriuos 1916 m. žmonės
suaukavo badanjančiai Lietu-
vai. P. Lopato pats žada vėžti
tuos pinigus į Lietuvą išdali-
ti juos žmonėms.

Džiaugiamės, kad mūsų šauk-
smas nors dabar tapo išgars-
tas. Bet nesidžiaugiame, kad p.
Lopato tuos pinigus dalins.
Labiau negu juoni, mes užsi-
tikime Lietuvoje viekančio-
mis visuomenės įtaigomis.

Paskui mes nežinome, kas ap-
mokės p. Lopato kelionę. Pin-
gai buvo sudėti duonai pirkti
badanjančioms, o ne kelionei.
Nesuprantame dėlko p. Lopato
geriau galėtų išdalinti tuos pi-
nigus negu p. Smetona, arba
Lietuvos finansų ministras, p.
Yeas.

Atsilikus tukstančiam kitam
buty už ką išmaityti keletą
vaikų per metus. Lietuva kol
kas galėtų apseiti be angsto p.
Lopato atsilaukimo.

Nei vienam nepavydime
kelionės į Lietuvą, taip pat nei
p. Lopatui, tik malonėtume,
kad jis pats užsimokėtų už ke-
lionę, o ne intų tam tikšui
pinigų iš badanjančių nuosa-
vybės.

Dar norėtume žinoti apie a-
pyskaitą. Kada ir kaip taps
apyskaitos apyskaitos iš tų
pinigų sunaudojimo. Amžiną
dieną neturi būti, kad tuos pi-
nigus dalintų p. Lopato sulig
savo nuožiuos. Tie pinigai ne
jo, o visuomenės.

Rimto pranešimo apie šiuos
levartius išdalinimo ir apyskait-
tos klausimus nėra tautininkų-
liberalų laikraščiuose. Jie, ma-
tyt, prisilaiko slapčiosios dip-
lomatijos.

**Prezidento Gyvy-
bės Pavojus.**

Philadelphiaje ir New Yor-
ke tapo suimta gana didelė
krūva žmonių, kurie rengėsi
nužudyti prezidentą Wilsoną,
grįžtantį iš Europos Wash-
ingtonan.

Rengimasis nužudyti žmo-
gų yra savinai taip baisus
daigtas, kad pritrūksta žo-
džių tą išreikšti. Politikos
žmogžudystės rušimas yra
dar baisesnis už paprastą žmo-
gžudystę. Mintis nugalabinti
vienatinį politiką, užrėmkusi
doras reikala politiką dar
prideda blogumo prie viso
kas yra nelaba žmogžudystė-
je.

Tedias mūsų laikais tas ne-
labai sujūdinai visuomenę, nes
politikos žmogžudystės pasi-
darė kuone tankesnės už snie-
gą šia žiemą.

Suimtieji asmenys yra be-
veik visi ispanai. Jei jie ne-
ra amarelistai pilnai, tai jie
visgi turi nuopelną Pasaulio
Industrijos Darbininkų orga-
nizacijoje, kurią čionai visi
vadina aidoblistai arba I. W.
W.

Nors išrodė, kad organizaci-
ja yra Amerikoje išdygus, te-
ciaus šitas atsitikimas parodo,
kad Ispanija jai nesvetima.
Tos dvasios žmogus Ispanijos
buvo Ferrer. Kad teismas jį
pasmerkė mirtyn už Barcelo-
nos riaušius. Petrogrado stu-
dentai įteikė protestą Ispani-
jos ambasada.

Tada tat išrodė tik tuščias
studentų užsikarščiavimas.
Šiandien į tą dalyką reikia ki-
taip žiūrėti. Tie, kurie anuo-
met buvo studentais, šiandien
yra Rusijos bolševikų šulais.
Bolševikai užtaria už aidoblis-
tus, aidoblistai už bolševikus.
Sąryšis tarp bolševikų ir ai-
doblistų neabejotinas.

Jose Gran, ispanas ir redak-
torius, laikraščio El Corsario,
organizavo visą aidoblistų ša-
ką Amerikoje ir buvo jos iš-
dininko pagalbininku.

Tai-gi matyt, kad Rusijos
bolševikai su Ispanijos riauš-
ninkais susisiekt per Ameri-
kos aidoblistus. Skirtumai
tarp Rusijos, Amerikos ir I-
spanijos yra neapsakomai di-
deli. Bet didesnis už tuos
skirtumus yra kaikurių žmo-
nių piršimas prieš dabartinę
civilizaciją ir noras ją su-
grauti. Ta civilizacijos nea-
pykanta suveda krūvon rusų
bolševikus, Amerikos aidoblis-
tus, Ispanijos aidoblistus ir
Vokietijos spartakus. Phila-
delphijoje ferreristų klinke
buvo vokiečių spartakų vado
Liebknechto portretas. Ne-
reik aiškesnių ženklų, kad da-
bartinė civilizacija turi tarp-
tautinį ir žiaurų prieštą. Jis
įvairiose tautose vadinas į-
vairiais vardais, bet jo dva-
sia visur tą pati.

Lenkai ir Lietuva.

Kaikurie lenkų laikraščiai,
pvz. Rekord Codzienny Det-
roite labai džiaugiasi, kad lie-
tuviai, girdi, praregėjo, ir kad
patys prašė lenkų giuti nuo
bolševikų ir vokiečių.

Kiek mes žinome lietuviai
niekuomet to nedarė. Bet len-
kai Paryžiuje sudarė Lietuvos
dvarponių komitetą ar knopą,
kuri vadinas Lietuvos atstov-
ybe. Tie lenkai apsimeitau-
ti lietuvius vardu, žinoma,
meldžia, kad Lenkija juos tik
intų.

Trumputi gaila, kad oficialiai
Lietuvos atstovai, prof. Val-
demaras ir jo pagalbininkai
apie šiuos dalykus tyli. Jie
turėtų aiškiai pasakyti Lietu-
vos nuomones.

Malonėtume, kad Pildomasis
Tarybų Komitetas pasiųstų į
Paryžių kablegramą klausda-
mas.

MONROE DOKTRINA.

Tikrieji Amerikos patrijo-
tai - visnomeninkai labai ge-
rai žino kas tai yra to Monroe
Doktrina, apie kurią dažnai
skaitome spandoje ir girdžia-
me politikoje amerikiečių
praktikose. Daugeliui lietu-
vių Monroe Doktrina yra ne-
suprantamas žodis.

Chicago dienraštyje "Tri-
bune" vas. 25 d. š. m., buvo
ant pirmo puslapio įdėtas
toksai piešinys: — plevėsuoja
Suv. Valstijų vėliava, išsklei-
ta ant stiebo viršūnės; vėliava
apsupe laiko Washingtonas,
Lincolnas, Taftas; ant vėlia-
vos parašas: **nacionalizmas,
Monroe Doktrina.**

Tasai piešinys išdalies jau
nušviečia Monroe Doktrinos
prasme. Amerikos genijaiški
vyrai, kaip Washingtonas,
Lincolnas ir kiti dirbo dėl šios
šalies žmonių gerovės. Jie
stovėjo už savo vėliavą. Ir da-
bar jų dvasia aiškiai sako:
don't pull down the flag, jeigu
kurie kėsintusi ją nuo stiebo
viršūnės nutraukti.

Į Monroe Doktriną turime
mes žiūrėti ne iš akademiško-
jo regėjimo punkto, bet tik
kaipo į platų, visuomeninį gy-
vuojančios politikos principą
— sako Teodoras Roosevelt-
tas. Monroe Doktrina yra ne
kas kitas, kaip tik platesnis ir
gilesnis nušvietimas Suv. Val-
stijų nacionalinės politikos, ku-
rią paskelbė prez. Monroe sa-
vo kalboje šios šalies atstovų
kongrese gruodžio 2 d. 1823.

Už keturių metų, jeigu Suv.
Valstijos pasilik prie dabar-
tinės tvarkos, bus kuoiškil-
mingiausiai apvaiskiojama
100 metų jubiliejus nuo tos
Doktrinos paskelbimo.

Sakiau, kad piešinyje, apie
kurį užsiminiau anksčiau, ant
Suv. Valstijų vėliavos padėta
žodžiai: **nacionalizmas, Mon-
roe Doktrina.** Tai reiškia, kad
nacionalizmas ir Monroe Dok-
trina — beveik sinonimai tik-
rųjų Amerikos patrijų skyse.

Prez. Wilsoną karštesnieji
patrijotai labai kritikuoja dėl-
to, kad jis, girdi, daugiau be-
sirupinas Europos tautų poli-
tikaisiais reikalais, negu sa-
vaisiais — Amerikos... Jie
šaukia: mes turime savo vė-
liavą, mes turime Monroe
Doktriną. Tautų Sąjunga ne-
mūsų dalykas. Didžiama se-
natorių stovi taip-gi už obal-
s "America first". Bet prez.
Wilsonas, beabejones, mokės
apginti savo politiką, nes ka-
tik sugrįžs iš Europos ir Bos-
tone kalbėdamas pasakė, kad

turįs savyje "fighting blood"
užtektinai.

Monroe Doktrinos autorium
faktiškai yra ne Suv. Valsti-
jų penktasis prez. Monroe, bet
anų metų valstijos sekretorius
John Quincy Adams. Jis ne-
tik davė sumanymą, bet ir
svarbiausius punktus apdirbo
svarbiu istorikam raštui,
kurį paskelbė prez. lentas,
kaipo šalies didžiausis anto-
ritetas.

Politikos persversmės Ame-
rikoje pradėjo devynioliktojo
šimtmečio buvo Monroe Dok-
trinos atsiradimo priežastis.
Ispanija, Portugalija ir Fran-
cuzija, turėjusios dideles ko-
lonijas, Pietinė Amerikoje
jas prarado dėl kilusių re-
volucijų. Portugalija nete-
ko Brazilijos Prancuzija —
Haiti Salos; prie Ispanijos gi
tepatiliko tikiai Cuba ir Por-
to Rico. Anglija, Suv. Valsti-
jos ir Rusija — tai trys galy-
bės, kurios turėjo dar dideles
kolonijas Amerikoje. Iš I-
spanijos ir Portugalijos koloni-
jų susivėrė apie 12 mažųjų
respublikų. Suv. Valstijos
toms respublikoms labai sim-
patizavo, manydamos, jog pa-
seks jų valdymosi sistema, su-
eis į draugiškumą pramonės ir
pirklybos tikslais. Pirmiau
Suv. Valstijos Pietinėj Ameri-
koje negalėjo nieko pradėti,
nes Ispanija ten darė pati vie-
na visą tvarką.

Ispanija nenorėjo nusileisti
jai gaila buvo turtingų koloni-
jų, kurias būtina užsispyrė
atgauti. Europoje, puolus Na-
poleoniui, 1815 m. susidarė ko-
turių didžiųjų viešpatijų Są-
junga: Austrija, Prancuzija,
Prusija ir Rusija, kad reikal-
viens kitą gelbėti ir bendro-
mis jėgomis su priešais kovo-
ti. Sąjunga taip-gi gelbėjo ir
kitoms viešpatijoms, kurios
buvo jai ištikimos. Taip,
1820 m. padėjo Ispanijai nu-
malšinti ten iškilusią revoliu-
ciją ir sugrąžino nuverstą
Bourbonų dinastiją... Tie pa-
tys Bourbonai 1823 m. jau
kreipėsi prie anų minėtų ga-
lybių Sąjungos, prašydami pa-
dėti atgavimui prarastų koloni-
jų Pietinėj Amerikoje, žadė-
dami už tai atsiųgti doka-
vojimu jiems Kubos, turtingos
salos. Tuom pačiu tarpu iš-
kilo klausimas apie šiaurva-
karinines žemes, plotus, kurie
pakrančiais driekėsi net iki
San Francisco. Juos savinosi
Rusija. Be to Rusija nuėjo,
kad Sąjungos laivai galėtų lai-
svai plaukioti visais Amerikos

pakranėmis. Anglija tapo
nenorėjo turėti jokių restrik-
jų pirklyboje su bet kokia
Amerikos kraštu.

Monroe pradėjo neapratu
Europiečių politikos. Bet val-
stybės sekretorius John Quin-
cy Adams įtikino jį apie pa-
vojų, kuris gresia Suv. Val-
stijoms ir visai Amerikai iš
Europos didžiųjų galybių pu-
sės. Įtikino taipgi, jog rei-
kia pagaminti raštą, kuris iš-
dėtų dalykus trumpai ir aiš-
kiai, ir kad šalies atstovai jį
užgirtų; taip-gi nubalsuoti
reikalą greitos intervencijos
Suv. Valstijų į Pietinės Ame-
rikos respublikas.

Po didelių apsvaistymų štai
galutinai kokie principai paga-
mintai:

1) **Izolacija:** Yra du visa-
paseulinės intekmės sluogsniai,
atsidalinusių viens nuo kito
Atlantikoje Okeano meridi-
onų; yra dvi politiški visapa-
sauliniai esyb; kiekviena su
skirtingais savo reikalais; ir
kol Suv. Valstijos neima da-
lyvumą Europos sluogsnio rei-
kaluose, tol Europos viešpaty-
stės turi būti nuosaliai nuo
Amerikos reikalų.

2) **Kolonizacija:** Amerikos
kontinentai, savo laisvui ir ne-
prigulmingu padėjimu sava-
rankiai egzistuojantieji ir už-
silaikantieji, nuo šio laiko ne-
beturi skaityties vieta toli-
aenei kolonizacijai, daromai
pastangomis Europos galy-
bių...

3) **Intervencija:** Pietinės
Amerikos valstybės yra nepri-
gulmingos ant visuomet res-
publikos, galineios valdyties
civilizotųjų valdžių sistemo-
mis. Viešai ir smarkiai pro-
testuojama prieš bet kokią
tarpininkystę iš Europos ga-
lybių pusės tikslu sav prislėg-
ti arba kontroliuoti savo nau-
dai.

4) **Politiškoji sistema:** Suv.
Valstijoms būtų priešinga ir
net pavojinga, jeigu Europos
galybų Sąjunga išplestų sa-
vo politiški sistemą ant bent
kurios dalies vieno ar kito
kontinento. John Quincy A-
dams neabejotinai norėjo, kad
Suv. Valstijos paimtų į savo
rankas politiški vadovystę
ant kitų Amerikos valstybių,
bet toks principas rašto neta-
po įknytas.

Tuos tatau svarbiausius
punktus gražiai apdirbtame
straipsnyje paskelbė Suv. Val-
stijų prez. Monroe gr. 2 d.
1823 m. ir jie tuojaus tapo ve-
kiančiais šios šalies piliečių
gyvenime.

Suv. Valstijų politikoje po
paskelbimu tos Doktrinos.

**DARBAS IS NAMAI MUŠY
KOVOTOJAMA.**(Kalba, sakytis karavių sta-
vyklose).

Mango prašė kalais žodžiai
jums pasakyti Vidaus Depar-
tamento plenus, kad suteikti
jums darbo ir namų ant Suv.
Valstijų pataisytų žemių.

Po visą šią kalį, beveik kiek-
vienoje valstijoje, yra dideli
plotai dabar nevartojamos ir
neveisingos žemės. Tuose plo-
tuose yra daug žemių, ku-
rioms reikia vandens, kad bu-
tų vaisingos; skiniu, iš ku-
rių reikia išrauti kelmus ir
išvalyti krumus; ir pelkių,
kurios turi būti išsausintos.
Dangelis tos žemės, užliejus
vandenių, arba išvalius kel-
mus ir krumus, arba nusausi-
nus ir potam išlyginus ir iš-
dirbus gali būti paversta taip
vaisinga, kaip ir kitos vaisin-
gos žemės šioje šalyje. Bet;
kad tai padaryti, reikia daug
žmonių darbo.

Kad kai kuriuos plotus tos
žemės padaryti tinkamais ūki-
ninkystei, Vidaus Reikalų sek-
retorius reikalauja iš kongreso
paskirti \$100,000,000 su ku-
riais, jei gauti, Vidaus Rei-
kalų Departamentas, pradėtų
pataisymo darbą, beveik kiek-
vienoje valstijoje. Tai čia, ka-
me, jus vyrai, gaunate progos
dalyvauti tame taip dideliame
darbe, kuomet išstosite iš
tarnystės.

Kaip tik tie pinigai bus
gauti, reikės tukstančių vyrų,
kad padėti tuos užnamynus
įvykinti. Bus įvairių užsi-
mimų pradėjus nuo tokių, ku-
rinose reikalaujama kuoda-
giausiai techniško kuoda-
elektrikų, inžinierių, mecha-
nikų, matininkų, dirvų eksper-
tų, raktininkų, knygvedžių,
sankrovinkų, ir beigiant ki-
tais įvairiais darbais kokios
tik galima atsimiti.

Bus statoma didelės Kon-
strukcijos stovyklos, kame jus
gyvensite tarp visų namų pu-
togramų ir kame gausite geras
pragyvenimui algas.

Kaip sakau, tie plenai bus
vykinami įvairiose dalyse Suv.

buvo keli laiko tarpai, kuriuo-
se visaip ji buvo suprantama
ir visaip gyvenimam vykina-
ma... Tautų Lyga, organizuo-
jamoji pastaruoju laiku prez.
Wilsono, ir jo pažiuos į Suv.
Valstijų politiškus reikalus,
beabejones, Monroe Doktrinos
supratimui ir jos aiškinimui
sutrvers naują fazę.

Kun. P. Lapelis.

Valstijų, taip kad dabai bus
galima gyventojai, na kad ir
Virginijos, gauti toje valstijo-
je ir dažnai jis pamatys, kad
darbas yra arti jo namų. Vy-
ras iš šiaurės ar Vakarų ga-
lės gauti darbo savo valstijo-
je.

Sumanytojo darbo plenai y-
ra statyti bendras kolonijas,
su nemažiau kai 100 žemųjų
kiekvienoje. Jūs busite rei-
kalingi tas bendras kolonijas
pastatyti, o tą darbą tolymuo-
s vakarose, bus galima dirb-
ti tik padarius užtvankas, kad
sulaikyti vandenį, ir iškasus
kanalus ir griovius nuleisti tą
vandenį ant dirvų. Pietų ir
šiaurų skiniuose, reikės pir-
miau išrauti kelmus ir nuvaly-
ti krumus, o peltose kasti
griovius ir jais vandenį nuleis-
ti. Kaip tas darbas bus už-
baigtas, reikės statyti namus
ir daržines, daryti kelius, tie-
ti miestams pamatus, steigti
kooperatyves eviesto dirbtu-
vės, warehouses ir p.; prireng-
ti laukus, lyginti, arti ir sėti
ukes apie tuos miestų cen-
trus, kad suteikti kiekvienai
ūkei reikalinguosius įrankius
ir gyvulius ir dalį apseto ja-
vais lauko.

Tai yra darbas, kuri Dėdė
Samas paves jums dirbti už
gerą mokesnį, bet štai ateina
geriausiaji to viso pleno da-
lis. Kuomet darbas bus už-
baigtas kiekvienam iš jusų bus
duodama teisė pasirinkti sau
vieną tų ūkės namų, kurinos
padėjoje pastatyti. Suprasti-
te, ne kaipp dovaną, nes jus
patys to nenorėtumėte, bet aš
manau, jog jus sutiksite, jog
slygus išmokėti yra leng-
ves. Vidaus Departamento
plenai, jums bus duota nuo 80
iki 40 metų išmokėti už že-
mę, ir už ūkės nejudamąjį
turtą, namus ir p. ir 5 metai,
kad išmokėti už įrankius, gy-
vulius ir kitus reikalingus da-
lykus.

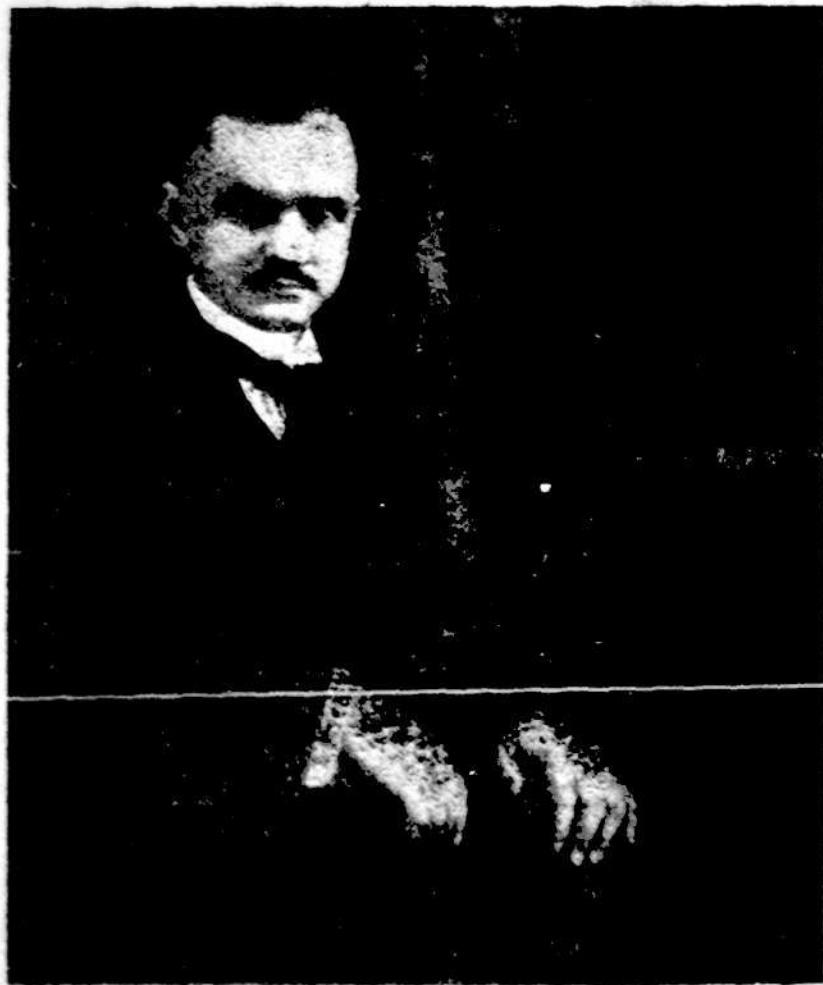
Tas plenai suteikia progos
kiekvienam, kuris nori turėti
savo namus, per kelis metus
dirbti už gerą algą, o potam
gauti ūkės apgyventoję apie-
linkę su visais patogumais,
geru keliu, artimų turgavie-
čių, kaimynų, be jokio vargo,
kuri turi pamesti naują pradę-
jusieji šviesioje vietoje gyven-
ti. Toliau ūkės yra vyrams,
kurie už jas dirbe ir kurie ant
jų gyvena. Jos neduodamos
tinginimas.

Tiesus, kurie nedaug teusi-
mano apie ūkininkavimą Vi-
daus Departamentas rengias
turėti prityrusių patarėjų
kiekvienam reikalui. Jie pa-
tarnaus ir dnos patarimus vel-
ti, nurodydami kaip gauti pa-
isekimų.

Kaip jus suprantate, aš ne-
daraū dabar jokių prižadė-
imų Yra vilties, kad tie su-
manymai greit pereis per kon-
gresą. Valdžia dabar nori ži-
noti, kaip vyrai apie tai ma-
no, ar jie nori tokio darbo da-
bar, ir ar nori būti ūkininkais
vėliau.

Aš čia turiu knygų su
klausimais ir atsakymais, ku-
rias aš noriu, kad jus pasim-
tumėte ir skaitytumėte. Ka-
da perskaitysite knygute ir
apkalbėsite dalykus su savo
šeimyna ir draugais nuplėskite
te paskutini lapą ir pasiųskite
te krasa. Jis yra kaip atvir-
tutė ir siunčiant nereikia nie-
ko mokėti. Taip padarius, bus
paduotas jūsų vardas ir vėliau
gausite reikalingų pranešimų.

(N. B. — Tu knygų su at-
virutėmis galima gauti kre-
piantis šiuo adresu: Depart-
ment of Interior, Reclamation
Service, Washington, D. C.)

P-as A. Pocius, gabus chigagietis muzikas.

P. A. Pocius, pasižymėjusi soliste.

(Ziur. Viet. žiniuose iš West Sides).

Lietuviai Amerikoje.

ROCHESTER, N. Y.

Lietuvos nepriklausomybės prieštariškumą.

Vasario 16 d., užmanymu vietinio T. F. skyriaus, atsi-
buvo vakarieni ir pasilinks-
minimas, kaip užbaigti rink-
imo aukų Lietuvos laisvės rei-
kalams. Taip gražaus ir link-
smens vakarėlio, kaip šis,
mes rochesteriečiai dar netu-
rėjome. Dalyvavo 200 žmonių,
tai visi karščių tėvynainiai
ir duosius aukotojai. Vakarą
atidarė Sv. Cecilijos choras
gražia daina, pasveikindamas
svetus. Pirmą pradedant
vakarienių, kun. J. Kasakaitis
trumpą prakilbėlę paskelbė
prieštariškumą sugrįžusiu kar-
eivui, kurie visi spečiai bu-
vo užkviesti į šį vakarą ir
visiems sustojus, choras sudai-
navo: "Lai gyvuoj sveiks".
Ačiū komitetui, viskas atsibu-
vo tvarkingai ir gražiai; vaka-
rienė girdi, sveltinė papuosta
žalūmynais ir vėliavomis, tai
pasidarbavimas p-lės A. Ber-
natiavičienės; prie stalų patar-
navo gražiai pasipuošusios
vytės; publika laisvą vakarie-
nės rimtai šnekučiavosi ir
juokavo. Žiūrint į šį viską,
malonu yra patęmtyti, kad
Rochesterio lietuviai šiame va-
kare pasirodė, kad jie jau at-
sistojo ant augstesnio civiliz-
acijos laipsnio. Po vakarie-
nių prasidėjo kalbos. Pirmas
kalbėjo kun. J. Kasakaitis a-
pie nuveiktus mūsų darbus ir
mūsų gausias aukas savo tė-
vynės labui; karščiui ragino vi-
sus prie tolimesnio pasisven-
timo ir darbo, o tame darbe
lai mums vadovauja ištikimi-
mas Lietuvos atgimimui. Pas-
kui kalbėjo J. Riekiš apie Lie-
tuvos laisvę ir jos priešus
bolševikus. Karėvis M. Moc-
kevičius, vėrd visų dalyva-
vusių karėvių, gražiai apa-
sakojė apie įspūdius gautus
karės lauk ir išreikšė pasir-
žimą kariauti už Lietuvos lai-
svę. Potam A. Zimnickas ir
V. Pikunas, kuriuos apsiėmė
pereiti stabas tv, kurie dar
nieko neaukavo, pranešė, kad
juodu surinko art 300 dol., už-
kė publika jiems padėjojo
gautu rankų plojimu. Galu-
tina V. Danielius, T. F. sky-
riaus pirmininkas, energingai
ir gabus vyres, kurio pasidar-
bavimu mūsų skyrius šiandien
skaity 200 narių, kuris kiek-
viename prakliuame užman-
yme, taip ir šio vakaro suren-
gime daugiausiai pasidarbavo,
užbaigė šį programą, padėko-
damas visiems už atsilankymą
ir iškalbingai ragindamas vi-
sus tapti T. F. skyriaus na-
riais.

Po kalbų kun. Kasakaitis
pranešė, kad Lietuvos laisvės
reikalams viso surinkome
4,300 dol., ty. arti šešis kart
tik. kiek mums buvo pas-
kirta, ir, kaip šis vakarie-
nės užsigerdavime, visiems au-
kotojams padalino diplomus.
Potam, griežiant Kanklės Be-
nui, tėsėsi šokiai, ir žaislės iki
vėlai naktčiai.

Rochesteriečiai moka netik
grazią pasilinksminimą, bet ir
kiekvieną pasiūksminimą su-
naudoti tėvynės labui. Pae-
mus yra paprotys: nepaliesiti
nei vienos pramogos neparin-
kus aukų Lietuvos reikalams.
Taip ir šį kartą aukojė se-
kantieji:

Po 5 dol. Antanas Labanau-
skas, Teresė Stukaitė.
Po 2 dol.: Kun. J. Kasakai-
tis, P. Mockevičius, J. Moc-
kevičius, D. Melnias.

Po 1 dol.: F. Eismontas, P.
Bernatoniš, P. Bardziliuskas,
L. Petronis, J. Brankis, J. Gu-
das, A. Norkevičius, F. Sla-
pelis, V. Norkevičius, J. Gikis,
E. Medziukas, P. Sebastinas,
B. Ulosas, F. Palukis, F. Gi-
kis, P. Orlanakiūtė, P. Gu-
delis, L. Jureniš, I. Gudole-
vičius, A. Strolis, M. Stučka,
I. Kairis S. Zakarauskas, A.
Bernotavičius, M. Bartusevi-
čius, P. Kraieris, A. Mastaus-
kas, P. Kriackas, P. Gribau-
skas, J. Riekiš, V. Butrimavi-
čius, A. Zimnickas, Lietuvos
Veverselis, A. Simkunas, J.
Nevodomskis, K. Bartusevi-
čius, V. Pikunas, O. Dapšienė,
V. Danielius. Smulkių \$13.36.
Viso \$70.36.

Ten buvę.

DAYTONO, OHIO KRONIKA.

Aprašinėjant gyvenimo at-
sitikimus ir darbus vien tik
katalikų, manau, kad būtų ne-
teisingas perstatymas vietinių
sąlygų ir apsilinkimas su tie-
sa. Išvengimui vieno ir ki-
to, būtina reiklia perstatyti ir
antroji pusė, nors tas būtų ir
nelabai pageidaujama. Kito-
ji pusė vietinių lietuvių veiki-
mo čionai, tai jau nėra iš
katalikų pusės, kaip tai kai-
kuriems rodytusi, bet iš kitų
srovų.

Laisvamanių srovės.

Kokios čia srovės? Ant to
nėra lengva atsakyti. Aš tū-
nėjau per ilgą laiką, bet iki
šių man tas nepavyko, idant
galutinis sprendimas būtų
duotas. Tiesa, kad nėra čia
tokių svarbių partijų, apie ku-
rias reikėtų sukli galvas ir
spieioti kokias ten išvadas, nes
tarp lietuvių iki šioliai, bent
mažesnę kolonijose, to dar
nėra, ir, beveik, buti negali
tokių partijų kaip tik atža-
kareiviskos, arba, aiškiau, sa-
kant, partijos, kurios neužen-
čia bažnyčios, kunigų ir jų
veikimo. Padaryti kokias nors
rimtesnes išvadas, manau bus
geriausia perkrauti jų veiki-
mą, ar nevelkimą. Man-
ding bus geriausia iš to iš-
vados.

Jų veikimas.

Pirm kelerių metų, visas jų
veikimas, tai parsitraukim-
tojų kalbėtojų, kaip volnių
kupūsus — Mockus, "Bakės"
atstovai ir visokios kitokios
rūšies, kurių garbė nepavydė-
tina. Ką jie norėjo su tokiais
kalbėtojais atsiekti, sunku į-
spėti. Žinoma, mes jiems tos
garbės nepavydėdavom, bet
mums, katalikams, gaila buvo
žiūrėti, kad mūsų broliai, ne-
atsizveigdami į jokių perspe-
jimų čjo blogu keliu. Jeigu
jie būtų kiti tautų, tai tas
mums visai nerūpėtų ir nieko
apie juos nerašytumėm. Ne-
gana, kad partraukdavo kal-
bėtojus, bet ir patys stengda-
vosi, kiek galint pakenkti ka-
tališkimam judėjimui ir dar-
bui. Šito dar jiems neužtek-
davo. Jie kitą syk mokėdavo
pakenkti ir su savo neveikimu.
Kada čia buvo daromos ko-
kios nors pramogos lietuvių
parapijos naudai, tai jie, skai-
tydamies save tautiečiais, ne-
tik dar nieko nenorėdavo
veikti, lyg tas būtų ne tautiš-
kas darbas, bet dar stengda-
vosi pakenkti dirbantiems. O
jei kuris ir prisidėdavo su
darbu, tai ne delto kad pa-
gelbėti, bet kad turėti sau
nauda. Ir jie turėdavo.

Po 5 dol. Antanas Labanau-
skas, Teresė Stukaitė.
Po 2 dol.: Kun. J. Kasakai-
tis, P. Mockevičius, J. Moc-
kevičius, D. Melnias.

Po 1 dol.: F. Eismontas, P.
Bernatoniš, P. Bardziliuskas,
L. Petronis, J. Brankis, J. Gu-
das, A. Norkevičius, F. Sla-
pelis, V. Norkevičius, J. Gikis,
E. Medziukas, P. Sebastinas,
B. Ulosas, F. Palukis, F. Gi-
kis, P. Orlanakiūtė, P. Gu-
delis, L. Jureniš, I. Gudole-
vičius, A. Strolis, M. Stučka,
I. Kairis S. Zakarauskas, A.
Bernotavičius, M. Bartusevi-
čius, P. Kraieris, A. Mastaus-
kas, P. Kriackas, P. Gribau-
skas, J. Riekiš, V. Butrimavi-
čius, A. Zimnickas, Lietuvos
Veverselis, A. Simkunas, J.
Nevodomskis, K. Bartusevi-
čius, V. Pikunas, O. Dapšienė,
V. Danielius. Smulkių \$13.36.
Viso \$70.36.

Antras jų nuveikimas — tai
suorganizavimas tautiškosios,
nepriklausomos, socialistiš-
kosios parapijos ir parsitrau-
kimas sau nevaliežninką už-
vadą. Musų tamsuoliai, ne-
mokejo gerai traukti prano-
ziškosios, tas vadas juos pa-
mokino. Laikė šventinimo
mulkinys ir per vienas Ka-
lėdas tas nesaliežninkas nuo
prancūziškojo buvo taip ap-
sveigęs, kad dar prieš pradė-
siant "pamaldas" parviro ir
dar taip nelaimingai, kad vy-
rai turėjo išnešti laukan. Pa-
buvęs tulį laiką ir pamatė,
kad biznis su "tautiška baž-
nyčia" nėra, dargi nuo kai-
kurių pasikolines po kelis
simtus dolierių, išdumė J.
Daytono ieškoti kitos vietos,
kur galėtų įsteigti nepriklau-
sant parapiją ir pridirbti
tokių triksų.

Keistas patrijotimas.

Kitas taippat keistas apsi-
reikimas mūsų "pažangiųjų".
Laikė apvaikšiojimo Four of
July, katalikai surengė parū-
dą ir, kada atėjo paskirtas
laikas, tai katalikai ir išėjo su
paroda. O mūsų "tautiečiai"
ir "pažangieji", išskiriant ke-
lis, kurie prisidėjo, stovėjo ant
kampų ir rodė dantis; kaitu-
rie, pravėrė duris žiūrėjo,
kaip lietuviai maršavo. Kodel
jie taip elgėsi, sunku suprasti.
Nelabai senai čionai mirė
vienas iš jų partijos kuriam,
nors ir nepriderėtų duoti pa-
laidojimą, bet vietinis lietuvių
klebonas buvo apsiėmęs pala-
dėti katalikiškai, bet "pažan-
gieji" tuo nepasigėdino, no-
rėjo dar savaip apseiti su tiks-
la, idant, kokiu nors būdu pri-
skabinoti prie kunigo. Jie
per atstovus padavė kunigui
sąlygas, bet kunigas supratęs
jųjų mintis, nieko jiems neat-
sakė. Tada, nieko nelaukdam,
kriepėsi pas vokiečių kunigą
nigą su palaidojimu. To dar
jiems neužteko; pradėjo versti
kalte ant lietuvių kunigo ir
rašinėti šmeižiančias kores-
pondencijas. Su koku tikslu
jie tą darė, laikas viską pa-
rodys. Iš dalies jau ir rodo,
nes po to buvo atvažiuojęs iš
Bostono Reikauskas, kurs po
priedanga keliaujančio agen-
to, pardavinėdamas nuo lie-
tas drapanas, turėjo prakal-
bas apie Rusijos bolševikus,
išgurdamas ir ragindamas pri-
sirašyti ir remti juos. Da-
bar ir vėl turėjo kalbėtojų,
kurs labai keisti pažinūr bu-
vo, nes netik kad kunigus
"suvarė mėsena", bet ir pa-
čius tautiečius nuvarė "kiau-
lių ganyti". Dabar, matyda-
mi "prakiliųjų" darbus,
galime spręsti jųjų vidėjinį
etovį, kurs, rodos, gana keis-
tas ir neaiškus.

Aiškumo delei, reikia pa-
kartoti kad nedidelis skait-
lis pas mus tokių keistų ran-
dasi. Tiesa, nėra iš jų pusės
jokio pavojaus, bet nėra ir
naudos. Katalikų priedermė
yra tokias nenaudėlius išskir-
ti iš savo tarpo, idant tokios
išgamos neterštų mūsų tikėji-
mo ir mūsų vardo.

Mikas Dagnys.

CICERO, ILL.

Kas Sąjungiečių veikima.

Sąjungiečiai 1919 metus iš-
pat pirmos dienos pradėjo su-
darbu. Turbut jos ir visus
metus taip nenuilstančiai
dirbs, kaip iki šioliai dirbo.
Aš čia noriu paminėti nors
stambesnius veikimus.

Sausio 1 d. 1919 m., vaka-
re, parapijinėje svetainėje bu-
vo surengta graži programa.
Vakaro vedėja buvo p-lė A.
Jakaite. Vaspirma buvo su-

lotts komedija "Pinigai, ne-
mirtis", kurią sulosė narės
M. S. 3-čios kuopos. Publika
buvo labai užganėdinta. Solo
"Meilė" padainavo narė, p-lė
P. Mikalaitė, akomponuojant
p-niai O. Mikalaukienė. Solo
publikai taip patiko, kad net
antra karta išsaulė atkartoti.
Ant pjautos gražiai paskambi-
no O. Mikalaukienė. Paskui
kalbėjo musų gerb. klebonas,
kun. H. Vaidiūnas. Daug pa-
mokinandų dalykų papasako-
jo ir kvietė visas moteris bei
merginas prigulėti prie A. L.
R. K. Moterų Sąjungos. At-
giedojus Lietuvos himną, tuo-
niui programos ir pasibaigė.
Paskui prasidėjo pasi-
linkiminimas. Buvo ir skanių
užkandžių, kuriuos pagamino
pačios Sąjungietės.

Vakare buvo daugiausiai
jaunimo ir visi liko pater-
kinti.

Dabar truputį iš susirinki-
mo. Pereitam susirinkime
prisirašė sekandis narės: B.
Slėgaitė, Krenčienė, Pasan-
kienė, M. Bielevičienė, Petra-
tėnė, Urbienė, A. Kavaliaus-
kienė. Svarstant bėgančius
reikalus, nutarta užpirti
šventas mišias, už mirusių na-
tę, a. a. E. Soniunę, kuri pir-
mutinė mirė iš musų kuopos.
Toliau nutarta surengti didelį
vakarą, kuriame bus pirmu
kartu sulostas veiklas "Gim-
tautos genijus". Tas veiki-
kalas yra labai gražus ir ga-
na tinkantis Lietuvos atgimi-
mo laikams. Jis bus statomas
gavėnijoje. Laiką pranešime
vėliau.

Įnešta ir vienbalsiai priim-
ta, kad surengti prelekcijas,
arba pamokinimą, apie sveika-
tę ir kitus naudingus daly-
kus.

Mūsų kuopa turi vakarinius
kursus, kurie atsiubna ketve-
gių vakarais. Mokinama: kir-
pinas, siuvimas, mezgimas, iš-
siuvinėjimas, pasikalbėjimas
apie namų ruošę, valgių gami-
nimą ir tt. Viskas yra moki-
nama veltui. Cicerietės pri-
valėtų naudotis taja proga.

Migla.

SO. CHICAGO, ILL.

Pernai pavasarį čia tapo su-
tverta Labdarybės Sąjungos
13 kuopa, bet lyg šiol ji ne-
parodė nei jokio veiklumo;
buvo lig apmirusi. Dabar, ga-
bėnijoje, manome surengti la-
bai dideles prakalbas, kur bus
plačiai aiškinama apie Labda-
rybę, nes iš So. Chicagoos lie-
tavių mažai kas teikino apie
šitą nandingąjį įstaigę. Pa-
sitikime, jog mūsų Labdar-
ybės Sąjungos 13 kuopa šimet
veiks su didžiausiu nolumu
del įsteigimo našlečių prie-
glandos namo.

Laisvės Savaitė, nors jau
pasibaigė, bet aukos Tautos
Fondan bus tiek pat renkamos
prie bažnyčios, kaip ir per
Laisvės Savaitę. Paskutini
kartą, kada rinkome prie baž-
nyčios, aukoję šitie asmenys:
Iz. Rakšis \$5.00.

Po 1 dol. O. Baranauskienė,
A. Navardauskis, V. Žilinskienė,
P. Babonas, P. Oleikienė,
J. Leonienė.

Per Laisvės Savaitę Lietu-
vos nepriklausomybės spaus-
So. Chicagoos, tapo suankota
\$683.75. Į Centra nušautam
\$600.00, o \$83.75 dar pasiliko-
me: nusisūsimė likusius, pini-
gus kiek vėliaus, kada dar
kiek parinksime.

Tautos Fondo 141 sk. rast.
Konst. Vanliauskas.

FIKITE KARBIS TAUPY.
MO ŽENKLELIUS (W.E.E.).

L. B. K. Labdarinės Sąjun- gos Centro Valdyba:

Dva. vad. kun. I. Albavičius,
717 W. 18th St., Chicago, Ill.
Pirm. A. Naušėda, 1658 Waban-
sia Ave., Chicago, Ill.
Vice-pirm. P. Vėryga, 4539 So.
Marshall Ave., Chicago, Ill.
Nat. rast. Jonas Purtošas, 443.
So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.
Fin. rast. Alex Dargis, 726 W.
18th St., Chicago, Ill.
Ild. prof. kun. Pr. Bučys, 2634
W. Marquette Rd., Chicago, Ill.

Ildo Globėjai:

Kun. I. Albavičius, 717 W. 18th
St., Chicago, Ill.
Juoz. Rupšis, 4430 So. Maple-
wood Ave., Chicago, Ill.

Direktoriat:

Prof. kun. Pr. Bučys, 2634 W.
Marquette Rd., Chicago, Ill.
Kun. I. Albavičius, 717 W.
18th St., Chicago, Ill.

Kun. F. Kudarka, 1644 Waban-
sia Ave., Chicago, Ill.
Alex Dargis, 726 W. 18th St.,
Chicago, Ill.

Ant. Naušėda, 1658 Wabansia
Ave., Chicago, Ill.

Juoz. Rupšis, 4430 So. Maple-
wood Ave., Chicago, Ill.

Kun. M. Krūšas, 3286 Auburn
Ave., Chicago, Ill.

Fr. Vėryga, 4539 So. Marshall
Ave., Chicago, Ill.

Jonas Petratis, 4358 So. Wash-
tenav Ave., Chicago, Ill.

Juoz. J. Elias, 4600 So. Wood
St., Chicago, Ill.

Boloslavas Seldieckis, 3427 Au-
burn Ave., Chicago, Ill.

Anastanas Valandis, 1442 So.
49th Ave., Cicero, Ill.

FRANESIMAS.

Dievo Apveizdos parapijos
Lietuviams.

Dang šios homonijos Lietu-
vių parjė iš darbo čia ant
kampų ar kur kitur pirkti
"Draugą" bet ant nelaimės
kaip kada negauna, na žmo-
gas su nemalonomu perleidžia
vakarą, nes be laikraščio per-
leisti diena tai ir yra nemalo-
nų.

O, kam nemalonuma kenteti,
pranešit man o aš pristatysiu
kasdienę į namus, ir nereika-
lauja kad lėka-no mokėtumet.
Galesitė mokėti kas mėnesį ar
savaitė.

JUOZAS MOZERIS.
1617 S. Union Av. Chicago, Ill.

LIETUVIAI

kurie domėjasi apie, skaitykite ir
plaukite vietiniui už laisvą
"AMERIKOS UKININKA".
Kraipytis užkėntis adros:

AMERIKOS UKININKAS
P. O. Box 96,
HART, MICHIGAN.

GIMDYTOJAI,

SKAITYKITE

Kaip tėvas išmoko sumažinti
čevėrykų išlaidas.

"Mano suns labai daug čevėry-
kų nuplėšia, užlaikyti ji atsaka-
ciai apauit man labai daug kas-
tuojai" — taip rašo p-nas J. Ali-
son Allen iš Anity, Arkansas.
"Nuo laiko, kuomet jam pradė-
jau pirkinėti su Neolin padais čer-
vykus paaiškėjo, kad jo apavimas
atsiema tik trečią pirmesnių išlaidų
dali".

Tai todėl, jogei Neolin padai yra
tvirti, pastovūs ir labai ilgai neši-
ja. Išlaidos sumažėja, kad nereik-
kalauji pirkinti trėk daug naujų
čevėrykų. Čevėrykai Neolin
padais gaunama beveik kiek-
vienoje geresnėje krautuviėje
įvairiose skoniuose-stiliuose visos
seimynos nariams. Neolin pa-
dais taip-ge galima gauti visur.
Jie pagaminti moksliškai būdu, taip
kad būtų smagus, neperimkstanti
ir ilgai tvirtanti. Juos pagamina
Goodyear Tire & Rubber, Bendro-
vė iš Akron, Ohio, jie taip pat iš-
dirbia ir jo korpaminus užkal-
mus, garantuojamus ilgesni išai-
kyms negu visi kiti užkalimai.

Neolin Soles

Neolin Soles

Neolin Soles

Neolin Soles

Neolin Soles

Neolin Soles

Neolin Soles

Neolin Soles

Neolin Soles

Neolin Soles

POVILAS E. KRAULEIDIS

Pirmas Lietuvos Išradėjas
WET WASH LAUNDRY
4349 So. Hermitage Ave.
Telefonas Yards 5635
Inkorporuota Gruodžio 17, 1914.

Šiuni praneši visiems sa-
vo kostumeriams, kad nuo šios
dienos priduos drapanas iš-
plauname tą pačią dieną ir
pristatome.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

Pamėgink, o persitikrinsite.

ALEX. MASALSKIS

GRABORIUS
Lietuviai gra-
borius. Atli-
ka visokias
įvairias au-
piguas. Tu-
rtu savo kara-
bonus ir auto-
mobilius.
Taip pat dides-
nę dalį grabų
patys dirbame.

